

Postadres Postbus 24, 9410 AA Beilen
Telefoon (0593) 53 92 22
Internet www.middendrenthe.nl
E-mail gemeente@middendrenthe.nl

Aan de raads- en commissieleden
van de gemeente Midden-Drenthe

Bezoekadres
Beilen Raadhuisplein 1
ma, wo, vr 8.30 – 16.30
di 8.30 – 14.30
do 8.30 – 20.00
Smilde Elzenlaan 10
ma 8.30 – 12.00

Datum: 21 april 2021
Behandeld door: Myriam Foekema
Zaaknummer: 2158784
Onderwerp: gedupeerden kinderopvangtoeslag

Bijlagen:

Geachte raads- en commissieleden,

Op 6 januari 2021 hebben wij u schriftelijk geïnformeerd over de Kinderopvangtoeslag-affaire. Graag bieden wij u in deze brief een update hierover.

Hulp aan de gedupeerden

Duizenden ouders zijn getroffen door problemen met de Kinderopvangtoeslag. Zij hebben te maken gehad met stopzetting van de uitbetaling van de kinderopvangtoeslag of kregen terugvorderingen die in een aantal gevallen op konden lopen tot tientallen duizenden euro's per huishouden. De Belastingdienst compenseert de gedupeerden daar financieel voor. Veel gedupeerde ouders hebben onlangs € 30.000,- ontvangen als compensatie voor het ervaren leed. Het is de bedoeling dat alle mensen die door de Belastingdienst zijn erkend als gedupeerde, dit bedrag voor 1 mei 2021 hebben ontvangen.

Maar voor wie in de problemen is geraakt, is dit niet altijd voldoende. Er kunnen bijvoorbeeld problemen zijn ontstaan rondom huisvesting, psychisch welbevinden, schulden, inkomen, zorg en de opvoeding van kinderen. Het Rijk heeft aan gemeenten gevraagd om de gedupeerden in hun gemeente bij te staan door hen persoonlijk te benaderen met de vraag of zij hulp of ondersteuning nodig hebben.

Erkenning van het onrecht dat gedupeerden is aangedaan, staat voorop. Alles er is op gericht om hen hiervoor te compenseren, hen de kans te bieden op een nieuwe start, en te werken aan herstel van vertrouwen.

Landelijk beeld

Op 8 april jl. hadden ruim 31.000 ouders in Nederland zich bij de Belastingdienst gemeld in verband met problemen met de kinderopvangtoeslag. De Belastingdienst bepaalt aan de

hand van een lichte toets of zij aangemerkt kunnen worden als gedupeerden en recht hebben op een compensatie. Als uit deze toets blijkt dat ze niet gedupeerd zijn, dan volgt eerst een nader onderzoek. Pas als daaruit blijkt dat ze wel gedupeerd zijn, ontvangen zij alsnog een financiële compensatie.

Daarnaast is er een groep ouders die wel erkend gedupeerd zijn, maar die niet meer in Nederland wonen of waarvan het huidige adres niet bekend is. De Belastingdienst spant zich in om – met behulp van gemeentes en andere instanties – alsnog in contact te komen met deze gedupeerden.

Gegevensuitwisseling

De VNG heeft namens de gemeenten samen met de Belastingdienst gewerkt aan een zorgvuldige gegevensuitwisseling tussen Belastingdienst en gemeenten. Dit heeft geresulteerd in een machtiging van de Belastingdienst aan gemeenten om namens de Belastingdienst contact op te nemen met de gedupeerden woonachtig in onze gemeente en hen hulp aan te bieden op het gebied van huisvesting, inkomen, schulden, zorg en gezin. In onze gemeente is de budgetconsulent, Janet Jager, de contactpersoon voor deze gedupeerden.

Aantal gedupeerden in Midden-Drenthe

Aanvankelijk stonden er 13 huishoudens op de lijst van de Belastingdienst die gedupeerd zijn door de toeslagenaffaire. Zowel landelijk als lokaal is er veel aandacht besteed aan deze affaire en werden ouders opgeroepen zich te melden bij de Belastingdienst.

Onze publicaties in de Krant van Midden-Drenthe, berichten aan de leden van de Regiegroep Armoedebelaid, items in de digitale nieuwsbrief en via social mediakanalen, hebben ertoe geleid dat meer ouders zich gemeld hebben bij de Belastingdienst. Ook heeft een aantal ouders rechtstreeks contact opgenomen met onze budgetconsulent. Zij hebben zich op haar advies inmiddels ook gemeld bij de Belastingdienst.

Tot 21 april 2021 zijn via het Belastingportaal de gegevens overgedragen van 50 gedupeerden. Twintig daarvan stonden op de recent binnen gekomen lijst, maar vrijwel zonder contactgegevens als telefoonnummer of emailadres. Omdat gedupeerden zich voorlopig nog kunnen melden bij de Belastingdienst, is het aannemelijk dat er nog wel meer gegevens van gedupeerden zullen binnen komen.

Van de eerste 30 gedupeerden, zijn 26 personen gesproken. Degenen die niet telefonisch bereikbaar waren, hebben een brief gekregen met het verzoek om voor een bepaalde datum contact op te nemen met Janet Jager.

Huidige situatie van de gesproken gedupeerden

De meeste mensen die te maken hadden met schulden door terugvorderingen van de Belastingdienst, zijn nu schuldenvrij. In enkele gevallen heeft de budgetconsulent een traject ingezet om hen te helpen. Onder hen is een persoon die te maken had met een schuld wegens het terug moeten betalen van huurtoeslag.

Wat opvalt is dat veel mensen die zijn gesproken in de problemen zijn geraakt door het gastouderbureau de Appelbloesem in Beilen, dat in 2010 failliet ging. Dit landelijk opererende gastouderbureau regelde kinderopvangtoeslag voor ouders die een familielid (vaak opa en oma) lieten oppassen op hun kinderen.

De ex-directeur werd veroordeeld tot 1,5 jaar gevangenisstraf wegens oplichting en valsheid in geschrifte. Ondanks het feit dat de directeur fraude pleegde, kregen de betrokken ouders terugvorderingen van de Belastingdienst voor de in de ogen van de Belastingdienst ten onrechte ontvangen kinderopvangtoeslag. Veel van deze gedupeerden hebben als groep gestreden tegen dit onrecht.

Vertrokken met onbekende bestemming

De Belastingdienst heeft ook te maken met gedupeerden waarvan geen recent adres bekend is. Omdat dit mogelijk kwetsbare personen zijn, wordt nu getracht om deze mensen te achterhalen via de gemeenten waar ze ooit wel ingeschreven stonden voordat ze op de lijst kwamen van “vertrokken met onbekende bestemming”. Het kan zijn dat ook onze gemeente hiervoor nog benaderd wordt.

Sociaal raadvrouw

De sociaal raadvrouw geeft desgevraagd aan dat zij geen vragen heeft gekregen die betrekking hebben op de toeslagen affaire. We mogen hieruit concluderen dat de lokale berichtgeving waarin mensen verzocht werden zich te melden bij de Belastingdienst of de budgetconsulent, effectief was.

Sociaal.nl

Sociaal.nl, onze schuldhulpverleningsorganisatie, heeft al haar klanten een brief gestuurd over de toeslagenaffaire, met het verzoek zich bij hen te melden als zij tot de gedupeerden behoren, ook al is de schuld aan de Belastingdienst inmiddels afgelost. Als dat het geval is, krijgen zij het verzoek zich te melden bij de Belastingdienst, zodat de gegevens via het Belastingportaal bij ons terecht komen.

Kabinetsplannen voor verdere hulp aan gedupeerden

Het Kabinet is bezig met het uitwerken van plannen om de schulden van gedupeerden te bevriezen, zodat er een stukje rust gecreëerd wordt. Tegelijkertijd spant het Kabinet zich in om met overheidsorganen de mogelijkheden te bezien van kwijtschelding van de schulden bij die instanties (zoals het kwijtschelden van belastingschulden). Ook heeft het Kabinet laten weten in gesprek te zijn met private schuldeisers, zoals woningcorporaties, om ook hen te bewegen de schulden van gedupeerden kwijt te schelden. Het doel van dit alles is om de gedupeerden echt een schone lei te bezorgen en hen te helpen een nieuwe start te maken.

Er is nog veel onduidelijkheid over deze plannen en ook staat bepaalde wet- en regelgeving in de weg om deze plannen direct uit te kunnen voeren. Gemeenten hebben verklaard best mee te willen werken aan het kwijtschelden van bepaalde schulden, maar onder voorwaarden, zoals volledige compensatie van het rijk en een oplossing voor de private schulden (bijvoorbeeld huurschulden).

Het is onduidelijk of het Kabinet ook reeds afgeloste schulden wil compenseren. Gedupeerden die wel hebben afgelost, zouden anders benadeeld worden ten opzichte van de gedupeerden die nog altijd openstaande schulden hebben.

Wij volgen de berichten hierover op de voet. Als daar aanleiding toe is, zullen wij u hierover nader informeren.

Informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Myriam Foekema, beleidsmedewerker, te bereiken op dinsdag tot en met vrijdag via telefoonnummer (0593) 53 92 64.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe,

de secretaris, de burgemeester.